

Krizový plán pro školní rok 2022/23

Problémové situace ve škole, které mohou nastat; stanovení postupu, jak je řešit:

1. Žák je přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostoru školy v době školního vyučování, nebo v rámci akcí pořádaných školou:

- Žáku je zabráněno v další konzumaci tabákového výrobku.
- Pedagogický pracovník nesmí žáky prohledávat. Může ho vyzvat k vydání těchto tabákových výrobků. Zajištěné tabákové výrobky jsou předány zákonnému zástupci žáka proti podpisu. Ze zajištění i navrácení tabákového výrobku je vyhotoven zápis.
- Pedagogický pracovník informuje třídního učitele (dále jen TU), který žáka upozorní na porušování školního řádu.
- Při opakování situace TU informuje zákonného zástupce/ rodiče žáka.
- Z konzumace tabákových výrobků je nutné vyvodit sankce stanovené školním řádem.
- V závažných případech: s ohledem na věk nebo chování žáka a při opakovaném jednání, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
- Zákaz konzumace se vztahuje i na používání elektronických cigaret.

2. Žák je přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí pořádaných školou:

- Žáku je zabráněno v další konzumaci.
- V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí pedagogický pracovník, který žáka přistihl, nezbytnou pomoc a péči, a volá lékařskou službu první pomoci (v případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, je předána zajištěná tekutina přivolanému lékaři).
- Pokud akutní nebezpečí nehrozí, sepíše pedagogický pracovník o události stručný záznam s vyjádřením žáka (např. okolnosti konzumace alkoholu), který založí ŠMP do své agendy, a vyrozumí vedení školy.
- V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- Jestliže není zákonný zástupce nezletilého žáka dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů (škola může od daného orgánu vyžadovat pomoc).
- Zákonnému zástupci/ rodiči ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky. O jednání se zákonným zástupcem se sepíše zápis. Jednání se účastní vedení školy, třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce a pedagogický pracovník, který žáka přistihl.
- Z konzumace alkoholu ve škole je potřeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Rodiče žáka jsou informováni o výchovném opatření.
- Při opakování situace, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte. Je informována i Policie ČR.

3. V prostorách školy je pracovníky školy nalezen alkohol:

- Pracovník školy nepodrobuje tekutinu žádnému testu ke zjištění chemické struktury.
- Pracovník školy o nález ihned uvedomí vedení školy.
- Vedení školy nalezenou tekutinu uloží pro případ usvědčujícího důkazu.
- Společně zpracují záznam o události.

4. Třídní učitel (či jiný pedagog) má podezření, že jeho nezletilý žák má problémy s alkoholem:

- Pedagog zváží na kolik je situace závažná. Informuje ŠMP, VP.
- Pokud je problém závažný a prolíná s dalšími výchovnými problémy, je informováno vedení školy. Následně jsou vyzváni rodiče ke spolupráci při řešení problému. Vždy je vhodné informovat dětského lékaře.
- V případě, že spolupráce s rodiči není efektivní, má škola povinnost obrátit se na OSPOD s upozorněním na možné ohrožení výchovy dítěte (ustanovení § 201 zákona č. 40/2009 Sb.). Škola má povinnost oznamovat (dle § 10 zákona č. 359/1999 Sb. O sociálně – právní ochraně dětí a mládeže) OSPOD, že jde o děti, které jsou ohroženy a jsou uvedeny v § 6 tohoto zákona.

5. Žák přinesl do školy alkohol:

- V případě nezletilého žáka spolupracujeme s rodiči. Pokud žák zakoupil alkohol v obchodě, informujeme Policii ČR. Žák je vyzván, aby alkohol odložil nebo se ho zbavil. Žákovi nelze prohledávat osobní věci.
- Pracovník školy ihned uvedomí vedení školy.
- Je sepsán stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol objeven, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru s žákem je přítomno vedení školy. Zápis založí ŠMP do své agendy.

6. Žák nabízí alkohol ostatním žákům:

- Žák se tímto dopouští přestupku, případně se může jednat o podezření ze spáchání trestného činu.
- Při zjištění této skutečnosti je namístě zavolat Policii ČR k prošetření události a u nezletilého žáka vyrozumět rodiče.
- V případě zdravotního rizika je nutné zavolat zdravotnickou záchrannou službu a vyrozumět OSPOD (oznamovací povinnost).

7. Žák je přistižen při konzumaci NL (alkohol a tabák je v dokumentu zvlášť):

Dle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky NL ze dne 19. 1. 2017, se NL rozumí alkohol, tabák, omamné a psychotropní látky a jiné látky s psychotropními účinky, jejichž užívání může vést nebo se podílet na vzniku a rozvoji duševních poruch a poruch chování.

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy a školského zařízení nebo v době školního vyučování či v rámci akcí pořádaných školou, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Návykovou látku je třeba žákovi odebrat za přítomnosti další osoby. K takovému účelu poslouží obálka – žák vloží NL za přítomnosti svědka do obálky, obálku pedagogický pracovník zalepí a svým podpisem přes přelep, podpisem svědka a žáka zajistí objektivitu úkonu. Podle zdravotního stavu žáka případně ihned informuje rychlou záchrannou službu. V případě, že není nutné volat rychlou záchrannou službu, sepiše o události stručný záznam s vyjádřením žáka, a to za přítomnosti svědka, a bezodkladně informuje vedení školy. Tento záznam předá k založení školnímu metodikovi prevence do jeho agendy.
- V případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou předlékařskou první pomoc a volá rychlou záchrannou službu a Policii ČR, pokud ji nevolala již dříve.
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník vyrozuměním zákonných zástupců.
- S ohledem na to, že po požití NL není žák způsobilý pobytu ve škole a účasti na vzdělávacím procesu, je nezbytně nutné, aby si jej převzali zákonní zástupci; pokud si jej nemohou zákonní zástupci převzít, může tak po jejich souhlasu učinit osoba blízká. V případě, že zákonné zástupce nelze sehnat nebo si odmítnou pro žáka přijet, je nutné požádat o součinnost Policii ČR a OSPOD.
- Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval NL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky a dbát pokynů pracovníků školy. Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy.
- Současně škola za podmínek stanovených v § 6 zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- Školní metodik prevence poskytne žákovi a jeho zákonným zástupcům základní informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Je ovšem nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je rizikový sobě a podle typu užití NL může být nebezpečný i okolí, ale jeho jednání z právního hlediska není významně škodlivé (z právního hlediska se zpravidla jedná o přestupkové jednání, na nějž se nevztahuje oznamovací povinnost); distributor se vždy dopouští jednání, které má znaky trestného činu. V případě distribuce je stanovena oznamovací povinnost.
- Prokázané navádění jiných žáků k užívání NL je považováno rovněž za velmi rizikové a může naplňovat podezření z trestného činu. Nevztahuje se na něj ale oznamovací povinnost podle trestního zákoníku.
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, upravuje problematiku testování při důvodném podezření na ovlivnění návykovou látkou, ale je nutné si uvědomit, že testování dětí a studentů pedagogickými pracovníky je v podstatě nemožné. Aby mohl pedagogický pracovník podezřelého žáka testovat, musel by být uveden v tomto zákoně jako subjekt, který je oprávněn vyzvat anebo provést orientační vyšetření, a to není. Oprávnění k takovému testování mají pouze speciální subjekty, kterým toto právo ukládá zákon – příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, příslušník nebo občanský zaměstnanec Vězeňské služby, strážník obecní policie nebo osoba pověřená kontrolou podle jiného právního předpisu.

8. **Žák přišel do školy pod vlivem NL:** postup viz výše

9. **Pracovník školy má podezření, že ve škole dochází k distribuci NL:**

- Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání splňující znaky trestného činu. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí škola o této skutečnosti vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu a je zde z hlediska trestního zákoníku povinnost takové jednání přerušit. Vzhledem k tomu, že pedagogický pracovník nemůže takovou látku vyhodit nebo jinak znehodnotit, nezbývá mu nic jiného než kontaktovat Policii ČR.

10. **Ve škole je pracovníkem školy nalezena NL:**

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za NL, postupují takto:

- Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury, neochutnávají ji, nepřesypávají, nečichají k ní.
- O nález ihned uvědomí vedení školy a Policii ČR. Zajištění látky provádí policie, pokud nehrozí zničení nebo ztráta látky. Pedagogický pracovník následně o nález zpracuje písemný záznam.
- V případě časové překážky na straně policie se z praktických důvodů doporučuje za přítomnosti dalšího pracovníka školy s použitím gumových/latexových rukavic vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nález, obálku přelepit, přelep opatřit razítkem školy a podpisem pedagogického pracovníka a uschovat do školního trezoru, zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za NL, postupují takto:

- Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- O nález ihned uvědomí vedení školy, zákonného zástupce a Policii ČR.
- O nález sepíší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že žák zápis odmítne podepsat, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce.
- V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady NL jsou známy protilátky, které odstraní nebo zmírní akutní účinek NL. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

V případě, kdy mají pracovníci školy důvodné podezření, že některý ze žáků má NL u sebe, postupují takto:

- Jedná se o důvodné podezření z protiprávního jednání. Může se jednat o podezření ze spáchání trestného činu, resp. provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR. Není zde sice oznamovací

povinnost, ale pouze Policie ČR může provést prohlídku žáka a po příslušných expertizách nechat NL zničit v souladu s právními předpisy.

- Pracovníci bezodkladně vyrozumějí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.
- Žáka je nutné mít do příjezdu policie izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

11. Pedagogický pracovník má podezření, že některý z žáků zneužívá NL:

- Pedagogický pracovník oznámí své podezření TU, ten si spolu se ŠMP (VP) s žákem promluví, vyhotoví zápis z jednání, který podepíší všichni přítomní.
- Poté TU informuje zákonného zástupce/ rodiče žáka. Dohodnou se na společném řešení situace, rodičům jsou poskytnuty kontakty na krizová centra.
- O skutečnosti je informován ředitel školy, který zváží, zda věc, v případě nezletilosti žáka, dále postoupit orgánu sociálně právní ochrany dítěte.

12. Zjištění škody na školním majetku:

- Pracovník školy, který škodu zjistil, sepíše záznam.
- U každého podezření o výskytu vandalismu musí být vždy informován ředitel školy.
- Pokud škola viníka zná, může po něm vymáhat škodu. V případě nezletilosti žáka jsou informováni zákonní zástupci nezletilého žáka, nebo rodiče zletilého žáka.
- V případě, že nedojde k dohodě o náhradu škody, je vyrozuměna Policie ČR, které je oznámeno podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
- Kdy, koho a v jakém případě vyrozumět: rodiče žáka; při odmítnutí spolupráce rodičů nebo při opakovaném vandalismu vyrozumět OSPOD; Pokud nedojde ke smíru – náhrada vzniklé škody, ohlásit věc Policii ČR; podat objektivní informace pedagogickému sboru, žákům i rodičům; při opakovaném vandalismu stejným žákem oslovit PPP nebo SVP (souhlas rodičů u nezletilých i zletilých žáků).

13. Na škole dojde ke krádeži:

- Ten, kdo něco ztratil nebo byl okraden, ohlásí tuto skutečnost okamžitě zaměstnanci školy, který je případu nejbližší.
- Je-li to v silách zaměstnance školy, vyřeší věc na místě.
- Zaměstnanec školy ihned informuje postiženého, že Policii ČR, obvodní odd. Brno – střed, Běhounská 1, tel.: 974 624 403, 974 624 400, 974 624 406 musí ztrátu nahlásit on, nebo jeho zákonný zástupce, zaměstnanec školy umožní žáku spojit se s Policií ČR, v případě nezletilosti žáka, okamžitě informuje jeho zákonného zástupce.
- Dále zaměstnanec školy neprodleně ohlásí danou skutečnost vedení školy.
- Jestliže byla věc uložena na místě k tomu určeném, informuje Policii ČR o případu člen vedení školy.
- Sekretářka sepíše zápis o případu, společně se zaměstnanci, kteří se na případu podíleli, a s postiženým žákem.
- V případě, že je znám viník krádeže, a je žákem této školy, vyvodí škola vůči viníkovi sankce, o kterých rozhodne, v souladu se školním řádem, ředitel školy.

- V případě, že se jedná o opakované jednání a viníkem je opakovaně ta stejná osoba, hlásíme OSPOD.

14. **Na škole je pedagogickými pracovníky školy odhalena šikana (psychická, fyzická, smíšená):**

Znaky šikanování: záměrnost, opakování, samoučelnost agrese a nepoměr sil.

Vyšetřování počáteční šikany:

- O situaci je vyrozuměno vedení školy.
- TU, ŠMP, výchovný poradce, školní psycholog, případně další pedagogický pracovník vede rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili (informátory) a s oběťmi.
- Je nutné nalezení vhodných svědků, se kterými se rovněž vede rozhovor, individuální nebo konfrontační. Nesmí ale dojít ke konfrontaci oběti a agresorů. Ze všech výsledků je pořízen zápis, který podepíší všichni zúčastnění. Obětem je zajištěna ochrana.
- TU, ŠMP, výchovný poradce, školní psycholog, případně další pedagogický pracovník vedou rozhovor s agresory, individuální či konfrontační.
- Po skončení všech dílčích rozhovorů, svolává ředitel školy výchovnou komisi, pokud uzná za vhodné, přizve k jednání i metodika PPP a požádá o odbornou pomoc. Komise se účastní TU, ŠMP, výchovný poradce, školní psycholog, popř. další pedagogičtí pracovníci školy. Rozhodnou o řešení situace a sankcích. Jednání se účastní i žák – agresor a jeho rodiče, je jim oznámeno výchovné opatření. Potrestání agresorů je individuální. O sankci rozhodne ředitel školy.
- Proběhne třídnická hodina, kde je oznámeno potrestání agresorů a řešení situace.
- Individuálně pak proběhne rozhovor s pozvanými rodiči oběti, jsou informováni o závěrech školy. Škola se s rodiči domluví na dalších opatřeních.
- Proběhne třídní schůzka, kde je rodičům oznámena situace a způsob řešení.
- Se třídou, kde k šikaně došlo, je třeba nadále pracovat. ŠMP, ŠP zajistí program. Třída je soustavně sledována.

Vyšetřování pokročilé šikany s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování:

- Překonání šoku pracovníka školy a bezprostřední záchrana oběti. Pracovník školy musí oběti poskytnout nejnutnější pomoc a ochranu. Je nutné zastavit skupinové násilí.
- Dále je potřeba shromáždit další pracovníky školy a třídu nechat pod dozorem několika lidí, je primárně nutné, zabránit domluvě agresorů na křivé výpovědi. Je informováno vedení školy. Probíhá pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře). Paralelně – oznámení na Policii ČR, navázání kontaktu se ŠMP, VP, ŠP a poskytnuta informace rodičům.
- Přivolaná Policie ČR vede vyšetřování, je třeba dbát pokynů Policie ČR, co dělat do jejich příjezdu.
- Je třeba spolupracovat s pedagogicko – psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte.

- Agresoru je třeba zprostředkovat péči pedagogicko – psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků.
- Ředitel školy svolává výchovnou komisi. Výchovné komise probíhají individuálně, není možné konfrontovat oběť a agresora.
- Agresoru je nutné udělit výchovné opatření: podmíněné vyloučení a vyloučení ze studia na SOŠ; snížení známky z chování; převedení do jiné třídy. O sankci rozhodne ředitel školy.
- Je nutné, aby rodiče se školou spolupracovali, pokud odmítají, škola žádá o pomoc OSPOD.
- Situaci ve skupině je potřeba napravit: ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

15. Rodiče informují školu o podezření na šikanování:

- Ředitel školy je zodpovědný za odborné vyšetření záležitosti.
- Při řešení šikanování je nutná spolupráce vedení školy, ŠMP, výchovného poradce, TU, školního psychologa a dalších pedagogických pracovníků s rodinou oběti.
- Při řešení šikanování škola vždy spolupracuje s: pedagogicko – psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry, orgány sociálně právní ochrany dítěte, při závažnějším případě šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, je nutná spolupráce s Policií ČR.

16. Na škole se vyskytne kyberšikana (šikanování pomocí elektronických prostředků – mobilních telefonů, e – mailů, internetu a digitálních technologií):

- Problém je nutné prokonzultovat s TU, ŠMP, výchovným poradcem, vedením školy, školním psychologem a nabídnout oběti kontakt na linku bezpečí.
- Nutná spolupráce ŠMP, VP a TU s odborníkem IT školy.
- TU vyzve oběť, aby si uschovala důkazy kyberšikany (SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, odkazy na webové stránky s problematickým obsahem apod.), doporučí oběti psychologa.
- Pedagogičtí pracovníci se snaží odhalit agresora, postupují ve vyšetřování jako u klasické šikany.
- Pedagogové kontaktují odbornou instituci (např. pracovníky projektu E-Bezpečí, projektu Seznam se bezpečně, případně kriminalisty oddělení informační kriminality Policie ČR).
- Ředitel školy svolává výchovnou komisi. V případě, že rodiče odmítají spolupracovat se školou a odmítají se zúčastňovat výchovných komisí, vyrozumí škola OSPOD.
- Informováni jsou rodiče oběti i rodiče kyberagresora, a to individuálně, není možné konfrontovat oběť a agresora.
- Agresora je nutné potrestat: vyloučením nebo podmíněným vyloučením. Rozhodnutí je v kompetenci ředitele školy.
- Po celém prošetření případu je nutné znát konečný verdikt a informace všech zainteresovaných institucí a subjektů (rodiče).
- O výchovném opatření jsou informováni zákonní zástupci/ rodiče agresora.

- Některé případy kyberšikany nespádají do kompetence školy, je vhodné poučit rodiče o tom, koho mohou kontaktovat (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce apod.)
- Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:
- Dojde-li k šikaně/kyberšikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci žáka, který byl obětí.
- Pokud škola nahlašuje Policii ČR, pak informuje i OSPOD.
- Policii ČR škola oznamuje, dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu. Oznámení může podat i zákonný zástupce dítěte.
- V případě závažnějšího stupně šikany/kyberšikany by měl být informován zřizovatel školy.

17. Ve škole dochází k šikaně zaměřené na učitele:

- Pokud některý z pedagogických pracovníků získá informaci o tom, že ve škole dochází k šikaně zaměřené na učitele, neprodleně o této skutečnosti informuje vedení školy a školní poradenské pracoviště. Situace je řešena.
- Pokud je učitel sám obětí šikany ze strany žáka, má možnost i anonymně využít schránku a e-mail důvěry, nebo osobně hledat pomoc u školního poradenského pracoviště (ŠMP, VP, ŠP). Některý z členů ŠPP pak informuje vedení školy a situace je společně řešena. Škola může požádat o pomoc externí odborníky na tuto problematiku.
- Pokud dochází k bezprostřednímu ohrožení bezpečnosti, odchází pedagog ze třídy a přivolává si pomoc. Požádá o spolupráci jiného kolegu nebo vedení školy a je zajištěn dohled nad žáky ve třídě, případně dochází k izolaci agresora. Dojde – li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR.
- Škola stanovila jasný a jednoznačný postup pro příjem podnětů a stížností ze strany zaměstnanců. Šikanovaný pedagog postupuje dle Pokynu ředitele k předávání informací a řešení stížností. V případě, že není pedagog spokojený s postupem školy, obrací se na příslušný inspektorát práce.
- Šikana pedagoga bývá často spojena s šikanou mezi žáky. ŠPP zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě a dle výsledků je dále řešeno. Se třídou pracuje školní psycholog a ŠMP zajistí intervenční program ve spolupráci s externími odborníky.
- Na základě konkrétní zkušenosti ŠMP reviduje Krizový plán.
- Vyloučení žáka ze školy je kázeňským opatřením uděleným rozhodnutím ředitele, dopustí-li se žák zvláště hrubého slovního nebo úmyslného fyzického útoku vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům nebo při hrubém porušení školního řádu, nebo pokud byl pravomocně odsouzen za úmyslné spáchání trestného činu. Dopustí-li se žák opakovaného hrubého slovního nebo úmyslného fyzického útoku vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům, oznámí ředitel školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého žáka, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl. O vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin. V tomto případě rozhodne do roku ode dne, kdy rozhodnutí soudu nabylo právní moci. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem

školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

Podmínečné vyloučení mu může, ale nemusí předcházet.

Problematika šikanování podrobněji řešena v dokumentu Školní program proti šikanování.

18. Pedagogický pracovník školy vyzoruje u žáka rasistické, xenofobní nebo antisemitské postoje:

- Oznámi danou skutečnost TU a ŠMP, který pozve experty k diskusi s žáky. Za pomoci odborníků se s jedinci pracuje v rámci třídního kolektivu.
- V případě závažných projevů, je potřeba informovat zákonné zástupce/ rodiče žáků. Následně je informována Policie ČR.

19. Třídní učitel (či jiný pedagog) se setká s výraznými projevy homofobie (postoje a chování vyjadřující nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou):

- Méně výrazné projevy homofobie může řešit pedagog sám za pomoci ŠMP, či odborníka některé nevládní neziskové organizace.
- V případě závažnějších forem ŠMP kontaktuje pracovníky PPP. O postupu je informováno vedení školy.
- Je-li podezření na spáchání trestného činu, kontaktuje pedagog spolu se ŠMP Policii ČR.

20. Výskyt neomluvené, či zvýšené omluvené nepřítomnosti žáka, podezření na záškoláctví, žák zanedbává školní docházku:

- Výskyt zvýšené omluvené a výskyt neomluvené absence: postup řešení a sankcí viz Školní řád.
- Při problémech s absencí žáka je nutná písemná pozvánka k osobnímu jednání, pokud se zákonného zástupce žáka nedaří kontaktovat. Charakter této pozvánky je buď neformální (přes email), nebo formálně doporučeným dopisem, případně doporučeným dopisem s doručenkou. Ze schůzky je učiněn zápis. Pokud ani přes veškerou podporu nedojde k odstranění rizikového chování žáka, je rodina indikována pro spolupráci s další stranou (OSPOD, Policie ČR aj.)
- O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti žáků informuje TU VP, který tyto údaje vyhodnocuje.
- Pokud má žák více než 10 neomluvených hodin, svolává ředitel školy výchovnou komisi.
- Pokud žák poruší povinnosti stanovené školním řádem, ukládá se mu sankce.
- Pokud neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, zasílá škola oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací OSPOD.
- V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku následuje hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR.

21. Ve škole dochází k šíření a distribuci pornografických materiálů, materiálů ohrožujících mravnost dětí a mládeže, rasistických textů, textů s tolerancí násilí apod.:

- V případě, že pracovník školy tyto materiály nalezne nebo spatří u některého z žáků, pak je zabaví a uloží do trezoru.
- Oznámi věc TU, VP, ŠMP a vedení školy; společně se dohodnou na dalším postupu.
- Podle okolností, v případě, že je žák zároveň viníkem, oznamují věc zákonným zástupcům/ rodičům. Viníka čeká kázeňský postih, podle situace je zvaženo postoupení věci Policii ČR. Rozhodnutí je v kompetenci ředitele školy.

22. Pedagogický pracovník má u některého z žáků podezření na syndrom CAN (syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte):

- Pedagogický pracovník oznámí své podezření TU, který se poradí s VP a ŠMP. Společně tuto skutečnost oznámí vedení školy. Věc je třeba zkonzultovat s Dětským krizovým centrem, dětským lékařem, informovat orgán sociálně právní ochrany dítěte a Policii ČR. Škola postupuje podle pokynů výše uvedených organizací.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí chrání učitele při jeho postupu na ochranu práv dítěte. Je zde přímo vyzván k tomu, aby, v případě podezření na týrání žáka, kontaktoval odborníky. V případě zákona 359 stačí mít jen podezření.

23. Pedagogický pracovník má u některého z žáků podezření na závislost na virtuálních drogách (netolismus – závislost na virtuálních drogách: počítačové hry, sociální sítě, internetové služby, virální videa, mobilní telefony, televize aj.):

- Odbornou pomoc v oblasti netolismu poskytují: pedagogicko – psychologická poradna, středisko výchovné péče, odborná zdravotnická zařízení, nestátní organizace. Pedagog nabídne adekvátní pomoc, tou může být zprostředkování kontaktů na odborná zařízení. Nutná je vždy spolupráce s kolegy, poradenským týmem školy, vedením školy a rodiči/ zákonnými zástupci žáka.

24. Pedagogický pracovník má podezření na sebepoškození některého z žáků (sebepoškození: řezání, pálení kůže, škrábání, píchání jehlou, rozrušování hojících se ran, značkování rozpáleným kovem, obrušování popálené kůže, kousání, údery, nárazy, dloubání, tahání kůže a vlasů):

- Řeší: poradenský tým školy, třídní učitel, školské poradenské zařízení, pediatr. V případě přímého rizika závažného ublížení či ohrožení života je kontaktováno psychiatrické oddělení či klinika spádové nemocnice, centrální příjem nejbližší psychiatrické léčebny (Psychiatrická nemocnice Brno, Húskova 2, 618 32 Brno, tel.: 548 123 111; Psychiatrické oddělení Vojenské nemocnice, tel.: 973 445 592, 973 445, 542; Fakultní nemocnice Brno – Bohunice, Jihlavská 20, tel.: 532 231 111). Pokud žák není aktuálně ohrožen závažným sebezraněním, je řešeno s dostupnou psychiatrickou či psychologickou ambulancí, event. s doporučením od dětského/ dorostového lékaře, resp. po telefonickém objednání rodiči. Další možností je kontaktovat krizové centrum: Krizové centrum Spondea s telefonickou krizovou intervencí (Sýpka 25, Brno – Černá Pole, tel. 541 213 732, 541 235 511,

608 118 088, krizovapomoc@spondea.cz). Pedagog informuje TU, VP, ŠMP, školního psychologa, vedení školy. Je nutná spolupráce s rodiči. V případě přímého rizika vážného zranění nebo smrti následkem sebepoškození je namístě okamžitá, i nedobrovolná hospitalizace na psychiatrii – při odmítání hospitalizace je nutná asistence Policie ČR.

25. Pedagogický pracovník se setká s rizikovými projevy některého z žáků spojenými s novými náboženskými hnutími (nová náboženská hnutí: jehovisté, mormoni, moonisté, scientologie, satanismus):

- U každého podezření o výskytu daného jevu jsou informováni: vedení školy, rodiče/zákonný zástupce, TU. V odůvodněných případech: školní psycholog, ŠMP, VP, PPP, SVP, OSPOD, Policie ČR.
- Pokud je rodina členem společenství se znaky sekty a není podezření na zanedbávání péče či jiný trestný čin vůči dítěti, není možné ze strany pedagoga ovlivnit zapojení dítěte do tohoto společenství.
- Pokud má pedagog jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení. Je informováno vedení školy a škola spolupracuje s OSPOD a Policií ČR.

26. Pedagogický pracovník u některého z žáků postřehne známky rizikového sexuálního chování:

- Na prvním místě je spolupráce s rodiči. Rodičům je zprostředkován kontakt na psychologické, terapeutické a poradenské služby. V případě, že rodiče nemají zájem řešit situaci, je potřeba navázat spolupráci se školním metodikem prevence, výchovným poradcem, školním psychologem. Kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nebo, že jiný spáchal trestný čin, musí nutně informovat Policii ČR a OSPOD.

27. Pedagogický pracovník se setká s rizikovými projevy některého z žáků, které způsobila jeho příslušnost k subkulturám (anarchismus, Emo, gothic/ witch, hip – hop, punk, ska/reggae, RPG komunity (sít'ové PC hry, skinheads):

- Jsou informováni ŠMP, VP, školní psycholog, TU v součinnosti s rodiči. Spolupracovat na odhalování příčin a jejich možných negativních dopadů může SVP a PPP. Samotná příslušnost k subkultuře nic neznamena, nenese automaticky nebezpečí výskytu rizikového chování. Intervence je řízena povahou rizikového chování (obdobný postup při závislosti na návykových látkách). Nepřijatelné formy chování jsou řešeny s rodiči/zákonnými zástupci a poradenským týmem školy. Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení. Škola spolupracuje s OSPOD.

28. Pedagogický pracovník má podezření na domácí násilí u některého z žáků:

- Násilí, které se odehrává v rodině, se může projevovat v chování žáka a může být jedním z důvodů dalších forem rizikového chování, např. záškoláctví, zneužívání návykových látek, sebepoškozování, násilného chování apod.

- Není úlohou pedagoga usuzovat na domácí násilí na základě svých pocitů, vyvozovat je z chování a projevů dítěte. Pedagog je povinen jednat v okamžiku, kdy se dítě svěří, nebo pokud pedagog zaznamená dlouhodobé nezpochybnitelné známky násilí páchané na dítěti. Pedagog situaci neřeší sám. V první řadě se obrátí na školní poradenský tým. Pokud se ukáže, že je dítě obětí domácího násilí, které splňuje skutkovou podstatu trestného činu, je zaměstnanec školy povinen tuto skutečnost oznámit Policii ČR a OSPOD.

29. Pedagogický pracovník má podezření na rizikové hraní u některého z žáků:

- Oznámí toto podezření třídnímu učiteli, který v první řadě informuje rodiče žáka při osobním setkání. Podporu mohou poskytnout pracovníci školního poradenského pracoviště.
- Pokud rodiče odmítají spolupracovat, je škola oprávněna vyrozumět obecní úřad (OSPOD).
- Škola spolupracuje s PPP – oblastním metodikem prevence.
- Pokud má učitel důvodné podezření, že byl v souvislosti s hazardním hraním spáchán trestný čin, měl by o této situaci informovat ředitele školy a v koordinaci s pracovníky školního poradenského pracoviště zvolit vhodný postup vyšetření události. Je vyhotoven písemný zápis. Škola má ze zákona povinnost se v případě spáchání trestného činu obrátit na orgány činné v trestním řízení, tj. Policii ČR.
- V případě, že se jedná o žáka staršího 18 let, i zde mají rodiče právo znát jeho prospěch a vše týkající se jeho studia. Škola rodiče zletilého žáka tedy také informuje. V případě zjištění problému u zletilých je namísto apelovat na řešení problému jimi samotnými a odkazovat je na specializované adiktologické služby a poradny.

30. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS

PAS= poruchy autistického spektra (dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom aj.)

Pravidla předcházení rizikovému chování:

- Pravidlo přesnosti, jasnosti instrukcí a zajištění předvídatelnosti (neznámé a nečekané události u nich mohou vyvolat stres a nejistotu, což může vést k úzkosti apod.)
- Pravidlo jasné a konkrétní motivace (žáci s PAS musejí více než jedinci bez této poruchy vědět, proč mají činnost vykonávat)
- Pravidlo vyšší míry tolerance (nutnost pedagogické empatie)
- Pravidlo důslednosti v přístupu (přesnost, dodržování stanovených pravidel ze strany pedagoga; změny je potřeba jasně a logicky vysvětlit)
- Vyšší míra vizuální podpory (vizuální informace je nezbytnou podporou pro pochopení významu předávané informace smysluplného významu – plány dne, psané připomínky a pravidla, vysvětlivky, procesní schémata, rozepsané postupy činnosti, sepsané správné řešení situace, vizualizace času, komunikační technologie; žák potřebuje jasně vědět, kde a kdy bude, co dělá, jak to má dělat, jak dlouho to bude trvat a proč to dělá)

- Nadstandardní řešení obtíží s pozorností (při motorickém neklidu dovolit žákovi s PAS manipulaci s předmětem a činnost, která neruší ostatní a umožňuje soustředění- tj. mačkácký míček, provázek, gumička)
- Vyšší míra vysvětlování sociálně komunikačních pravidel a situací, vyšší míra pomoci v některých situacích, které vyžadují praktický úsudek (vyhnout se ironii, sarkasmu, metafoře; důležité je dávat žákovi s PAS zpětnou vazbu o jeho výkonech)
- Možnost odpočinku, relaxace (pro odpočinek je vhodné vymezit konkrétní prostor)
- Škola úzce spolupracuje s rodiči a školským poradenským zařízením. Výchovná poradkyně je odpovědná za spolupráci se školským poradenským zařízením. Pedagogičtí pracovníci jsou seznámeni se zásadními a podstatnými informacemi o individuálních zvláštěnostech a potřebách daného žáka, o této skutečnosti je vyhotoven písemný zápis s podpisy všech zúčastněných. Žáci třídy, kde se žák s PAS nachází, jsou informováni o situaci tohoto žáka. Rodiče následně na třídních schůzkách. Výchovná poradkyně spolupracuje s TU, asistentem pedagoga a ŠMP, organizuje ve spolupráci s ŠMP kasuistické semináře pro sdílení dobré i špatné praxe v oblasti prevence a předcházení vzniku nežádoucího chování žáků s PAS, nebo v oblasti řešení akutních rizikových situací.
- TU, případně jim pověřený asistent pedagoga, úzce spolupracuje s rodiči žáka a pravidelně je kontaktuje. TU, případně jim pověřený asistent pedagoga, pravidelně informuje rodiče žáka o průběhu vzdělávání. Informuje o změnách v chování, změně aktuálního zdravotního stavu, projevech rizikového chování, o plánovaných nebo náhlých změnách ve školním prostředí oproti nastavenému standardu.
- Ve školním roce 2022/23 jsou na škole přítomni dva žáci s PAS, byl pro ně vyhotoven individuální krizový plán – založený u VP a ŠMP.

31. Proticovidová opatření

- Jsou součástí předpisů v rámci BOZP a BOZ.

Použité dokumenty při zpracovávání Krizového plánu:

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28
2. Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
3. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, č. j.: 10 194/2002-14
4. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT- 21149/ 2016
5. Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, č. j. 37 014/ 2005–25
6. Školský zákon, v platném znění
7. Zákon č. 65/ 2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
8. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 40/ 2009 Sb., Trestní zákoník
10. Zákon č. 273/ 2008 Sb., o Policii ČR
11. Zákon č. 89/ 2012 Sb., občanský zákoník

12. Zákon č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon
13. Zákon č. 365/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
14. Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
16. Aktuální znění Školního řádu SOŠ

Zpracovala Mgr. Martina Šubová, ŠMP

**Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno,
Kotlářská, příspěvková organizace**
Kotlářská 9, 611 53 Brno
